

Van Halen / Slash / Extreme

SOUNDI

SUOMALAINEN ROCKLEHTI • MAALISKUU 3/95 • 22 mk

**Pauli Hanhiniemi
Pate Mustajärvi**

faith no more

the cranberries

PALVKO 9512

6 414887 43 0050

743005-95-03

C r a n b e r r i e s

P I T Ä Ä M U S I I K I S S A A N P Ä I V Ä K I R J A A E L Ä M Ä S T Ä Ä N

teksti Jussi Niemi

Irlantilaiselle the Cranberriesille muutoksen tuulet ovat puhaltaneet ehkä vielä lujempaa kuin monelle muulle saman perusmyllytyksen läpikäyneelle ryhmälle: ylikansalliset kehät aukesivat heille heti ensimmäisellä albumilla 1993. Puolustelevasti nimetty, lähinnä the Smithsin ja Morrissey'n yhteydestä tutun Stephen Streetin maltillisesti tuottama *Everybody Else Is Doing It, So Why Can't We?* myi joissakin maissa - yksi niistä oli Amerikka - enemmän kuin yhdenkään irlantilaisbändin debyytti ennen sitä. Seurauksena oli, ja on edelleen, pitkiä kiertueita. Aluksi Englannin kautta Manner-Eurooppaan, mutta harvinaisen nopeasti myös rapakon taakse, missä Euroopassa hyvinkin menestyneiltä bändeiltä breikkaaminen vie usein parin kolmen albumin ja yhtä monen kiertueen verran.

Everybody Else... hurmasi pysähdyttävällä viattomuudellaan, jonka suurin lähde oli Dolores O'Riordanin hiukan naivien mutta rehellisten sanoitusten ohella hänen eteerisen hauras äänensä ja kummallisen jodlaavasti falssettiin läikehtivä, epämääräisen etniseltä ja muinaiselta kuulostava laulutyyliinsä. Muun bändin hitaasti väreilevä sointi ei ollut mitään ennenkuulumatonta,

mutta parhaimmillaan, kuten *Prettyssä*, yhdistelmä ylsi huikeaan intensiteettiin. Singleinä menestyivät kuitenkin parhaiten *Linger* ja *Dreams*, molemmat huomattavasti kevyempiä nättejä pop-lauluja. Vertailukohtia Cranberriesille haettiin useimmiten Cocteau Twinsistä, the Sundaysista ja Björkis-

tä. Itselleni tuli ensimmäisenä mieleen Sinead O'Connor, tuo irlantilaisen popin keijumainen kauhukakara.

Viime vuoden lopulla julkaistu, niin ikään Streetin tuottama *No Need To Argue* sai vielä suurempaa huomiota osakseen, vaikka viattomuus onkin sillä vaihtunut maailman pahuuden aiheuttamaan katkeruuteen ja suoranaiseen murheeseen. Tunnistin jo *Everybody Else*llä jonkinlaisen huumorintajuttomuuden, mutta siinä se sulautui turmeltumattoman teinitytön vakavaan tilitykseen luontevasti. *No Need To Argue* sen sijaan on koko pituudeltaan minulle vaivalloisen raskasta kuunneltavaa. Melodiät ovat hienoja, mutta levyn vallitse-

va viritys masentaa ilottomuudellaan.

Siitä huolimatta (yleisesti IRAan yhdistetyn) terrorismin satunnaisen väkivallan mielettömyyttä raivokkaasti ripittävä *Zombie* on loistava kappale. Sen suorasukaisuus on niin koskettavaa, että haluaisin todella tietää mitä terroristi ajattelee kun kuulee Doloresin kysyvän tuolla erittäin vaikeasti unohdettavalla äänellään: *zombie, what's in your head?* Tämä radioiden ja MTV:n ympäri maailmaa ahkerasti pyörittämä raita nosti Karpalot viimein Suomenkin listoille kakkosalbumillaan.

Ajatelkaapa että maailman kaapatessa Cranberryt ei aina niin helläänkään syleilynsä aiemmin vain kirkossa ja pubeissa laulanut O'Riordan, kitaristi Noel Hogan ja rumpali Fergal Lawler olivat nipin-napin täyttäneet 20 - basisti Mike Hogan on nytkin vasta 21-vuotias - ja että koko bändi on lähtöisin Li-

merickin rauhallisesta maaseutukaupungista Irlannin lounaisosasta, niin voitte ehkä jotenkin eläytyä heidän tilanteeseensa.

TAVALLISIA IHMISIÄ

Useamman viikon yrittämisen jälkeen levy-yhtiön onnistui viimein pyydystää Soundille Cranberry puhelinhaastatteluu. Toivoimme tietenkin Doloresia, mutta saamme tyytyä Fergaliin, joka pitelee luuria Barcelonassa. Huomenna Cranberries lentää Espanjasta Lontooseen tekemään videoa kakkosalbuminsa kolmanneksi sinkuksi valitusta *I Can't Be With You*sta. Haastatteluja on kuulemma niin paljon että bändin on pakko jakaa niitä Doloresin, Noelin ja Fergalin kesken. Mike ei puhu kirveelläkään.

Epäilemättä haastatteluja on enemmän kuin lääkäri määrää. Se on yksi menestyksen kylkiäisistä. Olette varmaan aikanaan lukeneet musiikkilehdistä monet tarinat suureen suosioon totuttelevista bändeistä ja nyt se tapahtuu teille. Miten olette osanneet suhtautua siihen?

- No tota... Totta puhuen ei se mua huolestuta tai mitään sellaista.

Meillä on ollut niin kiire kiertueilla ja muussa touhussa, ettei siinä paljon ehti pohtia miten suurenmoista tää kaikki on. Ja parempi niin: yleensä homma menee överiksi bändeiltä silloin kun ne alkaa kelaamaan menestystään. Se nousee päähän ja ne muuttuu ihmisinä. Me ei missään tapauksessa haluta meille käyvän niin. Me keskitytään siihen mitä tehdään tulevaisuudessa...

- Se auttaa että me asutaan yhä Irlannissa, Limerickissä, mistä me ollaan kaikki kotoisin... Tai Dolores asuu 60 mailia etelään Limerickistä, mutta joka tapauksessa tilanne on meidän kotiseudulla erittäin maanläheinen. Me tavataan siellä ihan tavallisia ihmisiä tavallisissa arkipäivän tilanteissa, Fergal kertoo hiljaisella äänellä ja paksulla irlantilaisaksentilla, joka kirvoittaa minut kysymään puhutaanko Limerickin seuduilla vielä iiriä.

- Ei pääsääntöisesti, mutta kyllä sitä jotkut puhuu. Meille opetettiin sitä koulussa. Osaan minäkin iiriä jonkin verran...

Hienoa. Olisi todella vahinko, jos niin ikivanha ja musikaalinen kieli painuisi unholaan omalla alueellaan... Mutta vielä noista kuuluisuuden kiroista: kun nykyään palaatte kotiin kiertueilta niin havaitsetteko muutoksia ystävienne suhtautumisessa teihin?

- Eeei... Ymmärrän mitä tarkoitat, mutta ei sitä tapahdu todellisten ystävien kanssa. Sellaista tapahtuu lähinnä ihmisten kanssa, jotka on tuntenut joskus mutta joita ei ole tavannut aikoihin, kuten esimerkiksi tyypit joiden kanssa kävi koulua. Sitä paitsi me ollaan tässä bändissä todella läheisiä ystäviä keskenämme. Olen tuntenut Noelin ja Miken pikkupojasta lähtien. Me ei käyty samaa koulua, mutta touhuttiin muuten yhdessä...

Milloin ja miten Dolores tuli kuvaan mukaan?

- Yhden meidän ystävän kautta... 1990. Meillä oli instrumentaalina musiikki *Lingeriin* - se on meidän eka piisi - ja *Sundayhin* ja me kyseltiin meidän kaverilta tunsiko ne ketään joka haluaisi laulaa. Sitten Dolores tuli meidän treeneihin. Me soitettiin sille meidän jutut ja se soitti meille omiaan. Jotenkin ne sopi heti yhteen, Fergal selittää jättäen mainitsematta, että bändissä oli ennen O'Riordania joku miespuolinen vokalisti.

Vastaako Dolores kaikista sanoituksista?

- Joo. Olisi jotenkin epäreilua meiltä panna sille sanoja suuhun laulettavaksi, Fergal arvelee täysin vakavasti.

Brittilehtien raporteista olen saanut sellaisen kuvan että nimenomaan Fergal olisi bändin joviaalein ja puheliain hahmo, mutta tämän keskustelun perusteella sitä on vaikea uskoa. Hänen puolittain mutisevassa, värittömän totisessa puhetyylissään on täsmälleen sama iloton viba mikä tekee *No Need To Argue*n muuten hienon musiikin niin raskaaksi. Useimmissa lukemissani Cranberries-jutuissa on mainittu bändin varhaisilla keikoilla tuskaillisesti ilmennyt ujous, mutta toisaalta niissä on korostettu bändin esiintymisvarmuuden kasvua. Fergalista ei kuitenkaan nyt välity havaittavaa itsevarmuutta.

ÄÄNI SÄRKYY ETNISESTI

Doloresin laulutyyli on hyvin erikoinen. Yksi poikkeuksellinen piirre siinä on, että se kuulostaa melko täydellisesti valkoi-

selta ja eurooppalaiselta. Se on aika harvinaista pop-musiikissa, jonka pohja on niin vahvasti afro-amerikkalainen...

- En ole tullut ajatelleeksi asiaa toltakaan... Sen tiedän että Dolores on kuunnellut paljon esimerkiksi Real Worldin etnisiä levyjä, varsinkin afrikkalaisia ja intialaisia. Sieltä se on keksinyt idean siihen valitustyyliinsä kun sen ääni särkyy sillai omituisesti. Se on laulanut kolmivuotiaasta saakka kirkossa ja pubeissa, mutta se ei koskaan mennyt ääniterapeutille, koska sen mielestä ne vaan rajottaa laulajan ilmaisua kun ne sanoo ettei sitä ja sitä voi tehdä. Dolores haluaa ilmaista itseään vapaasti, fiilis-pohjalta mieluummin kun teknisesti pätevästi.

Vai niin. Millainen maku teillä on musiikissa noin laajemmin?

- Me kaikki tykätään the Smithsistä, the Curesta ja R.E.M:stä. Erilaisista jutuista. Ennen kuuntelin paljon reggaeta, tai varsinkin Bob Marleytä. Nyt tykkään Grant Lee Buffalosta... Stone Rosenin ja Neil Youngin uudet albumit on hienoa kamaa. Pidän monista vanhoistakin jutuista. Rakastan Beatleseja, Kinksejä ja the Clashia...

- Nykyään listoilla on paljon roskaa, 2 Unlimitediä ja vastaavaa. Mun mielestä suurin osa ns. rave-kamasta ja teknosta on täysin älytöntä. Ne tyypit ei ole edes muusikoita. Kuka vaan pystyy tekeen sitä kun hommaa samplerin ja rytmikoneen, hra Lawler laukoo.

Varsinkin viimeisestä väittämästä olen eri mieltä, mutta annan aiheen olla. Sen sijaan kysyn tanssiiko Fer-

gal.

– Kyllä. Kävin aikoinaan raveissakin ja ne on ihan OK, jos haluaa ottaa huumeita ja irrotella tuntikaupalla, mutta minä en halua tehdä niin...

Onko Cranberriesillä terveet elämäntavat? Irlantilaisillahan on usein taipumusta alkoholin suurkulutukseen, vihjailen piruillen ja ihme tapahtuu: Fergal Lawler naurahtaa pehmeästi muutaman kerran! Hyvin hillitysti, mutta selvästi.

– Joo... heh-heh... muttei me ollakaan tyypillisiä irlantilaisia, *paddyjä*. Kyllä me eletään aika terveesti. Tuleehan sitä tietysti vähän riehaannuttua kun pitkän työrupeaman jälkeen lähtee kaverien kanssa kotipuolessa pubiin, mutta kiertueilla ei voi juoda paljon. Silloin ei jaksa tehdä töitä.

Rikkositko stereotyyppiä kuvaamalla todellista irlantilaista mentaliteettiä?

Keskiverto irlantilainen on mun mielestä aika maanläheinen. Se ei tykkää teeskentelystä eikä paskanjauhamisesta...

Kokemukseni perusteella olen samaa mieltä, mutta eikö irlantilaisilla toisaalta ole myös filosofinen ja mystinenkin puoli?

– Kyllä, joo. Se on mielenkiintoista: kun lähdet Irlannissa kaupungista maalle niin sieltä löytyy aikamoisia hahmoja, jotka on kokeneet kaikenlaista ihmeellistä...

Vieläkö siellä on tyyppejä jotka uskoo keijuihin (joilla oli merkittävä osa muinaisirlantilaisessa mytologiassa)?

Fergal naurahtaa varovasti toisen kerran: – Heh-heh... Ei varsinaisesti. Niitä juttuja kerrotaan vaan amerikkalaisille turisteille...

Katolisuus hallitsee uskontopuolella?

– Joo, mutta nuorempi polvi ei ole enää niin sen pauloissa kuin ennen. Niitä ei pelota olla menemättä messuun, koska naapurit paheksuu. Mutta kyllä uskonto on yhä iso osa irlantilaisuutta, politiikkaa myöten. Sen hyvä puoli on se ettei korruptiota pahemmin ilmene. Irlannissa on aika rehti meininki ja se on suhteellisen turvallinen paikka elää...

Jollei satu elämään Pohjois-Irlannissa... Miten irlantilaiset suhtautuvat *Zombieen*?

– Se on siellä erittäin suosittu laulu. Se kertoo puolitoista vuotta sitten Lontoossa tapahtuneesta pommiräjähdyksestä jossa kuoli viaton lapsi. Ei se ole niinkään IRAsta kuin siitä mitä terrorismi ja sota ylipäätään tekee ihmisille. Siinä on kyse ihmisten tunteista, ei poliittisesta kannanotosta.

Yksikään äsken mainitsemistasi bändeistä ei ole irlantilainen eikä Cranberriesin soundissakaan ole oikeastaan muuta irlantilaista kuin jotkut piirteet Doloresin laulussa...

– Niin, tota... U 2 on mun mielestä tosi hyvä bändi, mutta... Mun mielestä on eräänlainen klisee irlantilaiselta bändiltä käyttää traditionaalisia soittimia, Fergal puolustautuu.

Vaivaako teitä jos teitä pidetään englantilaisina? Voin kuvitella että sellaista sattuu ulkomaila...

– Joo... Tavallaan... Tarkotan että mehän ollaan irlantilaisia. Se on aika ihmeellistä kun me tavataan tyyppejä jotka ei edes tiedä missä Irlanti sijaitsee ja toisaalta Amerikassa tuntuu välillä että siellä joka toinen on irlantilainen...

ENEMMÄN TÖITÄ

Eikö Irlannista löydy yhtään uutta bändiä, jonka nimen haluaisit mainita???

– Tota noin... Kun me on oltu melkein kaksi vuotta koko ajan menossa niin sitä ei oikein tiedä mikä tilanne on kotipuolessa... Tiedätkö An Emotional Fishin? Niitten ekasta albumista tykkäsin erittäin paljon, toinen oli kyllä aika heikko... Limerickissäkään ei valitettavasti enää ole mitään sceneä. Viisi vuotta sitten kun me aloitettiin siellä oli 5-6 hyvää uutta bändiä, mutta ne on kaikki hajonneet. Menneet opiskelemaan tai perustaneet per-

Miten irlantilaiset suhtautuvat *Zombieen*?

– Se on siellä erittäin suosittu laulu. Se kertoo puolitoista vuotta sitten Lontoossa tapahtuneesta pommiräjähdyksestä jossa kuoli viaton lapsi. Ei se ole niinkään IRAsta kuin siitä mitä terrorismi ja sota ylipäätään tekee ihmisille. Siinä on kyse ihmisten tunteista, ei poliittisesta kannanotosta.

heen. Nyt siellä on vaan ravintola- ja cover-bändejä. Limerickissä ei ole soittopaikkoja rockbändeille. Se on aika surullista, Fergal paljastaa ykskantaan.

Yllättävää. Yleensä yhtyeen menestyminen toimii piristysruiskeena paikkakunnan musiikkiharastukselle... Millä mielellä Cranberries lähti keihin? Oliiko teillä neljä vuotta sitten mitään aavistusta että näin siinä käy?

– Ei minkäänlaista. Meidän konsepti oli koko lailla sama kun nykyin: soittaa musiikkia joka tuntuu meistä hyvältä. Me ei mitenkään pohdittu ale taanko soittaa rockia vai jazzia tai jotain muuta. Me vaan soitettiin ja tällasta siitä tuli. Treenattiin

kolme kertaa viikossa ja ajateltiin että täähän on kivaa. Nykyään me toimitaan ihan samalla tavalla paitsi että tehdään paljon enemmän töitä...

– Jatkuva keikkailu on kehittännyt bändiä. Alussa me tuijotettiin vaan lattiaa lavalla, mutta sitten me tajuttiin että yleisö on tullut paikalle nauttiin elämästään ja meidän pitää tehdä samoin. Meillä on enemmän itsevarmuutta nyt ja se kuuluu levylläkin. *Everybody Elsen* laulut on erittäin hyviä, mutta muuten *No Need To Argue* kuulostaa paljon vahvemmalta, Fergal arvioi.

Minun korvissani se kuulostaa paljon synkemmältä. Cranberriesin yhteydessä puhutaan aina viattomuudesta, mutta minusta Doloresin laulussa on kakkosalbumilla rutkasti katkeruutta...

– Se on totta. *No Need To Argue* ei ole onnellinen levy, siinä on paljon huonoja fiiliksiä. Meidän musiikki on melkein kun päiväkirja meidän elämästä. *Everybody Else...* kuvaili teini-ikää, *No Need To Argue* aikuistumista ja silloin meillä, var-

Free Spirit

SPIRIT POWER STATION

Soundin pikkujättiläinen!

Spirit Folio -mikseri,

tuhti stereo-

vahvistin,

stereoekvalisaattori

sekä viimeisenä silauksena

Lexiconin digitaalikaiku!

13.950,-

- yhteensä 12 sisääntuloa, 8 mikrofonij- ja 2 stereokanavaa
- 2 +1 apusyöttöä, 2 ulos ja 1 sisäiseen kaikuun
- monokanavissa 3-alueinen EQ parametrisellä keskialueella sekä ylipäästösuodin
- stereokanavissa 3-alueinen kiinteä EQ
- kaikissa kanavissa 60 mm pitkät liu'ut, insert-pisteet ja PFL-ennakkokuuntelu
- Lexicon kaiku-/efektilaite, 19 eri efektiä, joista tumma/kirkas-variaatiot
- päätevahvistin 2x265 W / 4 ohm
- 2 x 7-alueinen master-ekvalisaattori
- räkkimalli tai pöytämalli

FREE SPIRIT!

Arvonnassa Spirit Folio 12:n (arvo 5.345,-) voitti **PETTERI HOLMBERG, Helsinki**

Lisäksi Spirit T-paidat seuraaville:

Ingemar Dahlgren, Kulloo

Jouni Hakuli, Raaha

Reijo Haukka, Pori

Hannu Huhtala, Kälviä

E-M Juutilainen, Jyväskylä

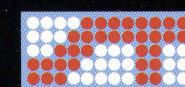
Simo Kärkinen, Kalajoki

Sasha Mäkilä, Kerava

Markku Pääkkönen, Helsinki

Samu Seppä, Raaha

Pasi Vätunen, Helsinki

studiotec

Kuusiniemi 2, 02710 Espoo, puh. 90-592 055, fax 90-592 090